

Ügyszám: EBF-AJBH-190/2025.

Védett tulajdonság: fogyatékoság

Diszkrimináció területe: közszolgáltatás

Diszkrimináció típusa: közvetlen hátrányos megkülönböztetés

Jogsértést megállapító határozat

Kérelem, a kérelmező álláspontja

A fogyatékossgal élő, kerekesszékkal közlekedő mozgáskorlátozott kérelmező két konkrét esetet jelölt meg, amikor a közlekedési szolgáltató által nyújtott vasúti személyszállítási szolgáltatást nem tudta egyenlő eséllyel igénybe venni. Az említett esetekben a kerekesszékevel az adott vasútállomásra érve derült ki, hogy a peronra vezető lift nem üzemel, így nem tudott a vágányokhoz eljutni, előzetes igénybejelentés ellenére.

A kérelmező panaszleveleket írt a szolgáltatónak a szolgáltatás igénybevételekor ért sérelmek miatt, de a válaszokat, illetve a kivizsgálás eredményét elégtelennek tartotta.

A kérelmező a két esetből azt a következtetést vonta le, hogy nem egyszeri hibáról van szó, hanem rendszerszintű hiba, illetve súlyos hiányosság fennállásáról.

A kérelmező hivatalos irattal igazolta a mozgáskorlátozottságát.

Az eljárás alá vontak álláspontja

A kérelem alapján a hatóság eljárást indított közlekedési szolgáltatóval szemben. A felhívásra az eljárás alá vont nyilatkozatot tett, melyben nem vitatta a kérelmező által leírtakat. Ugyanakkor rögzítette, hogy véleménye szerint az előállt helyzet a felelősségi körén túlmutat.

Az eljárás alá vont arra hivatkozott, hogy a vonatok adott peronhoz történő irányítását, egy másik, eltérő tevékenységi kört folytató, különálló gazdasági társaság végzi, mellyel szerződéses (hálózat-hozzáférési) jogviszonyban állnak. A csatolt iratok alapján az eljárás alá vont a peronhoz való akadálymentes hozzáférés biztosítását az említett, pályüzemeltetést végző társasággal kötött hálózat-hozzáférési szerződés alapján e társaságtól rendelte meg. Az eljárás alá vont az esetekkel kapcsolatban megkereste a társaságot, amely elismerte, hogy helytelen vágányra érkezett a vonat.

Az eljárás lefolytatása

A felek az eljárás során nem kötöttek egyezséget, ezért a hatóság a felek nyilatkozatai, a becsatolt dokumentumok, valamint a vonatkozó jogszabályi előírások figyelembevételével hozta meg döntését.

A hatóság döntése és annak indokai

A hatóság rögzíti, hogy az eljárás alá vont tevékenysége közszolgáltatásnak minősül, melynek keretében biztosítani kell a fogyatékos személyek számára az állapotuknak megfelelő önállósággal az egyenlő esélyű hozzáférést. Mivel a kérelmező – az eljárás alá vont által sem vitatottan – nem tudott akadálymentesen eljutni a peronra, melynek következtében nem szállhatott fel a vonatra, így a szolgáltatáshoz való egyenlő esélyű hozzáférés számára nem volt biztosított. Ezáltal a kérelmezőt – a fogyatékossga miatt – ténylegesen hátrány érte azokhoz képest, akik ezzel a védett tulajdonsággal nem rendelkeztek.

A kérelmezőt ért hátrány nyilvánvalóan okozati összefüggésben állt a védett tulajdonságával (mozgásszervi fogyatékossgával), tehát a hátrányos megkülönböztetés valamennyi tényállási eleme megvalósult.

A hatóság ennek megállapítását követően azt vizsgálta meg, hogy az eljárás alá vont hivatkozott-e olyan tényre körülményre, amely magatartása észszerű törvényes indokát adta, vagyis sikerült-e bebizonyítani, hogy nem sértette meg az egyenlő bánásmód követelményét.

A hatóság álláspontja szerint az, hogy az eljárás alá vont a szolgáltatás nyújtásához szükséges egyes feltételeket a pályáüzemeltetést végző társaság közreműködésével biztosítja és ezen társaság nem teljesít megfelelően, az az eljárás alá vont, mint a szolgáltatás nyújtója tekintetében kimentés alapjául szolgáló észszerű indokként figyelembe nem vehető. Így a fentiek alapján a hatóság kimentésként nem tudta elfogadni az eljárás alá vont azon érvelését, hogy a kérelmezőt ért hátrányt az eljárás alá vonttal szerződéses viszonyban álló, pályáüzemeltetést végző társaság mulasztása okozta. Az említett társaság nem a kérelmező, hanem az eljárás alá vont számára nyújtott szolgáltatást, melynek körében a mulasztása felmerült, a kérelmezővel az Ebktv. hatálya alá tartozó jogviszonyba az eljárás alá vont került. Az eljárás alá vont hivatkozása a vele szerződéses jogviszonyban álló pályáüzemeltetést végző társaság magatartására az adott jogviszonnyal közvetlenül összefüggő, észszerű indoknak nem tekinthető annak kimentésére, hogy a mozgásszervi fogyatékossgal élő kérelmező számára nem volt biztosított a közszolgáltatáshoz való hozzáférés.

A hatóság mindezek alapján megállapította, hogy az eljárás alá vont a kérelmezővel szemben, fogyatékossgával összefüggésben közvetlen hátrányos megkülönböztetést valósított meg, megsértette az egyenlő bánásmód követelményét azáltal, hogy nem biztosította számára az általa nyújtott szolgáltatáshoz való egyenlő esélyű hozzáférést.

A hatóság az eljárás alá vont szolgáltatót figyelmeztetésben részesítette, valamint megtiltotta a jogsértő magatartás jövőbeni tanúsítását.

(2025. júliusi határozat)